

ชื่อเรื่อง การยกระดับการดำเนินงานของกองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืนในยุค
การเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน (Disruption)

ชื่อผู้แต่ง สุวิศิษฐ์ แสงเอื้ออังกูร

ปี พ.ศ. 2562

บทคัดย่อ

ปัจจุบันได้เกิดกระแสการเปลี่ยนแปลงต่างๆ อย่างมาก หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นการเข้าสู่ยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน หรือ Disruption ซึ่งได้เข้ามาเปลี่ยนแปลงเกมทางธุรกิจของภาคเอกชนเป็นอย่างมาก ส่งผลให้เกิดการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของภาคเอกชน ในขณะที่ระบบยังขาดการตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ประกอบกับการพัฒนาภาคการเกษตรของโลกเกิดกระแสการพัฒนา ระบบเกษตรกรรมยั่งยืนตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ที่กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืนจะต้องเป็นหัวใจสำคัญในการสนับสนุนนโยบายการตัดสินใจให้แก่ผู้บริหารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ ดังนั้นการศึกษาเรื่อง “การยกระดับการดำเนินงานของกองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืนในยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน (Disruption)” จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพ การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ประกอบไปด้วย (1) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือนักวิชาการด้านการเกษตร และผู้เชี่ยวชาญที่มีองค์ความรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงในยุค Disruption (2) กลุ่มผู้บริหารภาคเอกชน/อุตสาหกรรมเกษตร และ (3) ผู้บริหารภาครัฐ/กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผู้ปฏิบัติงานที่สำคัญ จำนวน 15 คน จากการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน (Disruption) ในความหมายอย่างกว้าง หมายถึง คือ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว สามารถเกิดขึ้นได้จากทุกเรื่อง และผลของการเกิดขึ้นนั้นจะคงอยู่ต่อไปในระยะยาว ในขณะที่ความหมายอย่างแคบ หมายถึง การเกิดขึ้นในบริบทของเทคโนโลยีทางการเกษตรที่จะเกิดขึ้นกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีเป็นหลัก ส่งผลโดยตรงถึงองค์การภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชนและเกษตรกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการเกษตรที่ในปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาปรับใช้ตั้งแต่กระบวนการผลิตจนถึงกระบวนการจำหน่าย โดยภาครัฐจะต้องให้ความสำคัญและส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้การใช้เทคโนโลยีให้กับเกษตรกร ในประเด็นการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันต่อการดำเนินงานของภาคธุรกิจเอกชนเป็นภาคส่วนที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด โดยการเข้ามาเปลี่ยนแปลงรูปแบบทางธุรกิจ ส่งผลให้มีการแข่งขันมากขึ้น และกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบทางธุรกิจ และโครงสร้างองค์การให้ดีขึ้นและเหมาะสม ซึ่งจากการศึกษาการปรับเปลี่ยนองค์การภาคธุรกิจบางส่วนสามารถนำมาเป็นแนวทางการปรับปรุงบทบาทหน้าที่ของกองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรฯ ได้ โดยพบว่าควรมีการปรับบทบาทขององค์กร ทั้งในด้านบทบาทขององค์กร โครงสร้างองค์การ อำนาจหน้าที่ และปรับวิธีบริหารทรัพยากรบุคคลเป็นหลัก เนื่องจากองค์กรมีข้อจำกัดมากในการขับเคลื่อนงานในยุค Disruption และควรปรับบทบาทขององค์กรจากการเป็นผู้นำหรือผู้ดำเนินการเป็นผู้สนับสนุนควบคู่ไปกับการเป็นผู้อำนวยความสะดวกต่อภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาสังคม เพื่อให้้องค์การปรับเปลี่ยนเป็นหน่วยงานที่สามารถสนับสนุนการดำเนินงานของภาคส่วนต่างๆ เหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น โดยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงองค์การที่จะส่งผลต่อการดำเนินงานขององค์กรในรูปแบบที่สามารถรองรับภารกิจใหม่ใน

ยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้นแบ่งเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ศึกษาการปรับกระบวนการ
การสรรหาผู้นำองค์กรและบุคลากรเพิ่มเติม 2) ศึกษาการปรับบทบาท โครงสร้างและภารกิจขององค์กรเพิ่มเติม